Virgül 16 Nisan

2019-04-16 11:16:40

Berber paradoksunu bilir misiniz? Bir köyde insanlar ya kendileri tıraş oluyor, ya berbere tıraş oluyor. Kendini tıraş eden başkasını edemiyor, başkasını tıraş eden de kendini tıraş edemiyor: Berber nasıl tıraş olacak?

Eğer tek berber varsa, bu sorunun cevabı yok, kendini tıraş edenler arasında olsa başkasını tıraş edemez, başkasını tıraş edince kendini tıraş edemez.

İki berber varsa, birbirlerini tıraş ederler.

Bu aslında zihnin parçalılığı hakkında da bir ipucu veriyor: Bir zihin ya kendini düşünebilir ya başkasını düşünebilir. Kendini düşünen zihin, başkasını bilemez, başkasını düşünen zihin de kendisini bilemez. O halde düşünüyorum, öyleyse varım diyen adam, bunu nasıl söyleyebilir?

Dünyanın bir düşünceden oluştuğunu veya düşüncenin anlayış/farkındalık için maddeden daha önemli bir unsur olduğunu iddia edenlere İdealist diyorlar. Buradaki idea düşünce demek, ancak bu düşüncenin kendinin farkında olması için, kendinden başka bir şey olması gerekir: Bir şey hem kendisi, hem başkası olamayacağına göre, kendinin farkında, şuurlu/bilinçli bir zihnin tek unsurdan oluşması imkansızdır.

Şuur dediğimiz, zihnin iki veya daha fazla unsurunun birbiriyle konuşması olsa gerek. Aklımızda bir akıl yok, beynimizin prefrontal kısmı da zaten diğer canlılarda bulunmayan ve bazı mükerrer fonksiyonlar icra eden bir bölge. Beynimizin bir kısmı diğer kısmıyla konuşuyor ve biz buna şuur diyoruz. Makinelerin bunu taklit edebilmesi için onların da birden fazla unsurdan oluşan beyinleri olması lazım ve bunların da algıları oradan oraya taşıması.

Teknik olarak mümkün, ancak biz bu beynin iki bölgesinin konuşması esnasında, Kuantum Fiziğindeki Belirsizlik İlkesinin de rol oynadığını iddia edebiliriz, konuşmanın nasıl seyredeceğini zihinlerin kendisi de bilmiyor olabilir. İlham dediğimiz de konuşmanın belirsizliğinden ortaya çıkmıştır. Çoğu zaman belli ama bazı zamanlar belirsiz.

Simdilik burada dursun, biraz daha geliştirmek gerekir.